Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 24. novembra 2015*

„EKUJS — Jamstveni oddelek — EKJS in EKSRP — Finančni popravek za neprijavljene obresti — Obveznost obrazložitve — Obveznost obračunavanja obresti — Člen 32(5) Uredbe št. 1290/2005 — Načelo enakovrednosti — Dolžnost skrbnega ravnanja“

V zadevi T-126/14,

Kraljevina Nizozemska, ki jo zastopajo M. K. Bulterman, J. Langer in M. Noort, agenti,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata H. Kranenborg in P. Rossi, agenta,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev delne ničnosti Izvedbenega sklepa Komisije z dne 12. decembra 2013 o izključitvi nekaterih odhodkov držav članic iz naslova Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) iz financiranja Evropske unije (2013/763/EU) (UL L 338, str. 81),

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. E. Martins Ribeiro (poročevalka), predsednica, S. Gervasoni in L. Madise, sodnika,

sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. aprila 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

Pravni okvir

Temeljni predpisi: Uredba (EGS) št. 729/70 ter uredbi (ES) št. 1258/99 in 1290/2005

1 Temeljni predpis v zvezi s financiranjem skupne kmetijske politike je – kar zadeva odhodke držav članic od 16. oktobra 2006 dalje in odhodke Komisije Evropskih skupnosti od 1. januarja 2007 dalje – Uredba Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L 209, str. 1). Ta uredba je razveljavila Uredbo Sveta (ES) št. 1258/1999 z dne 17. maja 1999 o financiranju skupne kmetijske politike (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 25, str. 414), ki je – kar zadeva odhodke od 1. januarja 2000 dalje – nasledila Uredbo Sveta (EGS) št. 729/70 z dne 21. aprila 1970 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L 94, str. 13).

2 V skladu s členom 1(1) in členom 1(2)(a) uredb št. 729/70 in 1258/1999 je bil Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS) del proračuna Skupnosti in je prek Jamstvenega oddelka financiral izvozna nadomestila v tretje države.

3 Uredbi št. 729/70 in 1258/1999 sta v členu 8(1) določali, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe skladno s svojimi zakoni in drugimi predpisi, da se izterjajo zneski, izgubljeni zaradi nepravilnosti ali malomarnosti. Člen 8(2), prvi pododstavek, teh uredb določa, da če se zneski v celoti ne izterjajo, nosi finančne posledice zaradi nepravilnosti ali malomarnosti Skupnost, kar ne velja za posledice zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, ki jih je mogoče pripisati upravam in ustanovam držav članic. Nazadnje, iz člena 8(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 729/70 v različici, ki izhaja iz Uredbe Sveta (ES) št. 1287/95 z dne 22. maja 1995 o spremembi Uredbe št. 729/70 (UL L 125, str. 1), in se uporablja od proračunskega leta, ki se je začelo 16. oktobra 1995, ter iz člena 8(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1258/1999 je izhajalo, da se zlasti obresti za izterjane ali prepozno plačane zneske izplačajo v sklad EKUJS.

4 V skladu s členom 3(1)(a) Uredbe št. 1290/2005 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) z deljenim upravljanjem med državami članicami in Evropsko unijo financira izvozna nadomestila za kmetijske proizvode v tretje države.

5 V skladu s členom 8(1)(c)(iii) Uredbe št. 1290/2005 države članice za ukrepe v zvezi z dejavnostmi, ki jih financira med drugim EKUJS, pošljejo Komisiji letne računovodske izkaze akreditiranih plačilnih agencij, skupaj z izjavami o odhodkih, ki jih podpišejo odgovorne akreditirane plačilne agencije, in potrebnimi informacijami za njihovo potrditev ter poročilom certifikacijskega organa.

6 Člen 31 Uredbe št. 1290/2005, naslovljen „Potrditev skladnosti“, določa:

„1. Če Komisija ugotovi, da odhodki iz člena 3(1) in člena 4 niso nastali skladno s pravili [Unije], se v skladu s postopkom iz člena 41(3) odloči, kateri zneski se izločijo iz financiranja [Unije].

2. Komisija oceni zneske, ki se izločijo iz financiranja, zlasti na podlagi teže ugotovljene neskladnosti. Komisija upošteva vrsto in težo kršitve ter finančno škodo, povzročeno [Uniji].

3. Pred vsako odločitvijo o zavrnitvi financiranja se ugotovitve preverjanj, ki jih izvede Komisija, in odgovori zadevne države članice pisno sporočijo obema stranema, te pa nato na podlagi teh sporočil skušata skleniti dogovor o ukrepih, ki jih je treba sprejeti.

Če dogovor ni sklenjen, lahko država članica v roku štirih mesecev zahteva pričetek postopka za uskladitev medsebojnih stališč. Poročilo o izidu postopka se pošlje Komisiji, ki ga preuči pred odločitvijo o morebitni zavrnitvi financiranja.

4. Financiranje se ne sme zavrniti za:

(a) odhodke iz člena 3(1), nastale več kot štiriindvajset mesecev pred pisnim obvestilom Komisije zadevni državi članici o ugotovitvah preverjanj;

(b) odhodke za večletne ukrepe, ki so zajeti v odhodkih iz člena 3(1) ali v programih iz člena 4, za katere je prejemniku zadnja obveznost naložena več kot štiriindvajset mesecev pred pisnim obvestilom Komisije zadevni državi članici o ugotovitvah preverjanj;

(c) odhodke za ukrepe predvidene v programih iz člena 4, razen tistih iz točke (b), za katere je bilo izplačilo, ali glede na primer, izplačilo preostalega zneska s strani plačilne organizacije izvršeno več kot štiriindvajset mesecev pred pisnim obvestilom Komisije zadevni državi članici o ugotovitvah preverjanj.

5. Odstavek 4 se ne uporablja za finančne posledice:

(a) nastale zaradi nepravilnosti, predvidenih v členih 32 in 33;

[…]“

7 Člen 32 Uredbe št. 1290/2005, naslovljen „Posebne določbe za EKJS“, v odstavkih (1) in od (3) do (6) določa:

„1. Zneski, izterjani zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, in pripadajoče obresti se nakažejo plačilnim agencijam, ki jih vknjižijo kot prihodke, namenjene EKJS, in sicer za mesec, ko je bil denar dejansko prejet.

[…]

3. Ob predložitvi letnih računovodskih izkazov iz člena 8(1)(c)(iii) države članice predložijo Komisiji tudi poročilo o postopkih izterjav zaradi nepravilnosti, v katerem navedejo še neizterjane zneske, in sicer glede na upravni in/ali sodni postopek ter leto, v katerem je bila prvič upravno ali sodno ugotovljena nepravilnost.

Države članice dajo Komisiji na razpolago podrobnosti o stanju posameznih postopkov izterjave in posameznih, še neizterjanih zneskih.

4. Po začetku postopka iz člena 31(3) se Komisija lahko odloči, da za zneske, ki jih je treba izterjati, bremeni državo članico v naslednjih primerih:

(a) če država članica ni začela vseh ustreznih upravnih ali sodnih postopkov v zvezi z izterjavo, predvidenih v nacionalni zakonodaji in zakonodaji [Unije], v enem letu od prve upravne ali sodne ugotovitve;

(b) če do prve upravne ali sodne ugotovitve ni prišlo ali je do nje prišlo z zamudo, tako da je zaradi tega ogrožena izterjava, ali če nepravilnost ni bila vključena v poročilo iz prvega pododstavka odstavka 3 tega člena, v letu prve upravne ali sodne ugotovitve.

5. Če do izterjave ni prišlo v štirih letih po datumu prve upravne ali sodne ugotovitve ali v osmih letih, če je izterjava v postopku pred nacionalnimi sodnimi organi, zadevna država članica krije 50 % finančnih posledic zaradi neizvršene izterjave, ostalih 50 % pa je kritih iz proračuna [Unije].

Zadevna država članica v poročilu iz prvega pododstavka odstavka 3 ločeno navede zneske, za katere izterjava ni bila izvršena v rokih iz prvega pododstavka tega odstavka.

Razdelitev finančnega bremena zaradi neizvršene izterjave v skladu s prvim pododstavkom ne vpliva na obveznost države članice glede izvajanja postopkov izterjave v skladu s členom 9(1) te uredbe. EKJS se nakaže 50 % tako zbranih zneskov, potem ko se zadrži del zneskov iz odstavka 2 tega člena.

Če je v okviru postopka izterjave z dokončnim upravnim ali sodnim aktom ugotovljeno, da ni bilo nepravilnosti, zadevna država članica prijavi EKJS odhodek, nastal zaradi finančnega bremena, ki ga je imela v skladu s prvim pododstavkom.

Vendar pa, če iz razlogov, ki jih ni mogoče pripisati zadevni državi članici, izterjava ni bila izvršena v rokih iz prvega pododstavka, znesek za izterjavo pa presega 1 milijon EUR, lahko Komisija na zahtevo zadevne države članice podaljša rok za največ 50 % prvotno predvidenega roka.

6. V utemeljenih primerih se lahko države članice odločijo, da ne bodo izvajale postopka izterjave. Ta odločitev se lahko sprejme le v naslednjih primerih:

(a) če je skupna vsota že obstoječih in predvidenih stroškov izterjave višja od zneska izterjave;

(b) če izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalno zakonodajo zadevne države članice.

Zadevna država članica v poročilu iz odstavka 3 ločeno navede zneske, za katere se je odločila, da ne bo sprožila postopkov izterjave, kot tudi utemeljitev svoje odločitve.“

8 V skladu s členom 34(1)(a) Uredbe št. 1290/2005, naslovljenim „Razporeditev prejemkov iz držav članic“, se zneski, ki morajo biti v skladu s členi od 31 do 33 te uredbe vplačani v proračun Unije, vključno s pripadajočimi obrestmi, štejejo za namenske prejemke v smislu člena 18 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 74).

9 Uredba št. 1290/2005 se v skladu z njenim členom 49, drugi odstavek, uporablja od 1. januarja 2007. Vendar se na podlagi člena 49, tretji odstavek, druga alineja, te uredbe člen 32 te uredbe uporablja od 16. oktobra 2006 za primere, ki so bili sporočeni v okviru člena 3 Uredbe Sveta (EGS) št. 595/91 z dne 4. marca 1991 o nepravilnostih in povračilu napačno izplačanih vsot v zvezi s financiranjem skupne kmetijske politike ter o ustanovitvi informacijskega sistema na tem področju in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 283/72 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 11, str. 171) in v katerih izterjava do 16. oktobra 2006 še ni bila v celoti izvršena.

Izvedbene uredbe

Uredba št. 595/91

10 Člen 3(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 595/91 določa, da države članice v dveh mesecih po izteku vsakega četrtletja pošljejo Komisiji seznam nepravilnosti, ki so bile predmet temeljnih upravnih ali sodnih ugotovitev.

11 Poleg tega člen 5(2) Uredbe št. 595/91, ki je bil črtan z Uredbo št. 1290/2005, določa, da če po mnenju države članice ni mogoče izvesti ali ni mogoče pričakovati popolnega povračila neke vsote, o tem obvesti Komisijo v posebnem poročilu, in sicer o nepovrnjeni vsoti in vzrokih, zaradi katerih gre ta vsota po njenem mnenju v breme Skupnosti ali države članice.

12 Uredba št. 595/91 je bila z učinkom od 1. januarja 2007 razveljavljena z Uredbo Komisije (ES) št. 1848/2006 z dne 14. decembra 2006 o nepravilnostih in izterjavi nepravilno plačanih zneskov v okviru financiranja skupne kmetijske politike ter organizaciji informacijskega sistema na tem področju (UL L 355, str. 56).

Uredba (ES) št. 885/2006

13 V skladu s členom 6 Uredbe Komisije (ES) št. 885/2006 z dne 21. junija 2006 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 glede akreditacije plačilnih agencij in drugih organov ter potrditve obračunov Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 171, str. 90) letni računovodski izkazi iz člena 8(1)(c)(iii) Uredbe št. 1290/2005 vključujejo med drugim tabelo zneskov, ki jih je treba izterjati do konca proračunskega leta, po vzorcu iz Priloge III (v nadaljevanju: tabela iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006).

14 Komisija je določila smernice glede predložitve tabel iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006 za proračunski leti 2006 in 2007 v dokumentu, naslovljenem „Sporočilo Odboru za kmetijske sklade – Smernice o posredovanju Komisiji, na dan 10. februarja 2007, tabele 5 iz Priloge III k Uredbi [št. 885/2006]“ (v nadaljevanju: smernice iz leta 2006) in dokumentu, naslovljenem „Sporočilo Odboru za kmetijske sklade – Smernice o posredovanju Komisiji, na dan 1. februarja 2008, tabele od 1 do 6 iz Priloge III k Uredbi [št. 885/2006]“ (v nadaljevanju: smernice iz leta 2007).

15 Člen 11 Uredbe št. 885/2006 določa podrobna pravila glede postopka potrditve obračunov, vzpostavljenega v členu 31 Uredbe št. 1290/2005. Poleg tega člen 16 te uredbe določa podrobna pravila glede spravnega postopka.

Sektorske uredbe

Uredba (EGS) št. 3665/87

16 Člen 11 Uredbe Komisije (EGS) št. 3665/87 z dne 27. novembra 1987 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode (UL L 351, str. 1) v različici, ki izhaja iz Uredbe Komisije (ES) št. 2945/94 z dne 2. decembra 1994 o spremembi Uredbe št. 3665/87 (UL L 310, str. 57), je določal načine izterjave izvoznih nadomestil, ki so bila neupravičeno izplačana, kazni, ki jih je treba pri tem izreči, in možnost opustitve določenih kazni zaradi višje sile. Tretji odstavek te določbe je posebej določal, da je upravičenec takoj, ko mu je bilo neupravičeno izplačano nadomestilo, zavezan k vračilu neupravičeno prejetega zneska skupaj z obrestmi, izračunanimi glede na čas med izplačilom in vračilom.

17 V skladu s členom 2, drugi odstavek, Uredbe št. 2945/94 se je ta uredba uporabljala za izvozne posle, ki so od 1. aprila 1995 izpolnjevali formalnosti iz členov 3 ali 25 Uredbe št. 3665/87.

18 Uredba št. 3665/87 je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo Komisije (ES) št. 800/1999 z dne 15. aprila 1999 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 25, str. 129), ki je bila nato razveljavljena in nadomeščena z Uredbo Komisije (ES) št. 612/2009 z dne 7. julija 2009 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode (UL L 186, str. 1).

Uredba (EGS) št. 536/93

19 Uredba Komisije (EGS) št. 536/93 z dne 9. marca 1993 o določitvi podrobnih pravil za uporabo dodatne dajatve za mleko in mlečne izdelke (UL L 57, str. 12, v nadaljevanju: skupaj z Uredbo št. 3665/87: sektorski uredbi) je razveljavila in nadomestila Uredbo Komisije (EGS) št. 1546/88 z dne 3. junija 1988 o določitvi podrobnih pravil za uporabo dodatne dajatve iz člena 5c Uredbe (EGS) št. 804/68 (UL L 139, str. 12).

20 V skladu s členom 3(4) Uredbe št. 536/93 in členom 4(4) te uredbe pred 1. septembrom vsakega leta kupec in proizvajalec pristojnemu organu plačata dolgovani znesek v skladu s podrobnimi pravili, ki jih določi država članica, v primeru nespoštovanja plačilnega roka pa se dolgovane vsote letno obrestujejo po stopnji, ki jo določi država članica in ki ne sme biti nižja od obrestne mere, ki se uporablja v primeru vračila neupravičeno izplačanih zneskov.

21 V skladu s členom 10, drugi odstavek, Uredbe št. 536/93 se slednja uporablja od začetka dvanajstmesečnega obdobja, ki je nastopilo 1. aprila 1993.

22 Uredbo št. 536/93 je razveljavila in nadomestila Uredba Komisije (ES) št. 1392/2001 z dne 9. julija 2001 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (EGS) št. 3950/92 o uvedbi dodatne dajatve za mleko in mlečne proizvode (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 33, str. 104), ki jo je nato razveljavila in nadomestila Uredba Komisije (ES) št. 595/2004 z dne 30. marca 2004 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1788/2003 o uvedbi dajatve v sektorju mleka in mlečnih proizvodov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 43, str. 333).

Dejansko stanje

23 Kraljevina Nizozemska je 10. julija 2003 na Komisijo naslovila posebno sporočilo v smislu člena 5(2) Uredbe št. 595/91 (v nadaljevanju: posebno sporočilo z dne 10. julija 2003). Nizozemski organi so s tem sporočilom Komisijo obvestili o tem, da zaradi stečaja in insolventnosti zadevnih dolžnikov izterjave zneskov, dolgovanih v okviru zadeve NL/98/039-Centramelk (v nadaljevanju: zadeva Centramelk), ni bilo mogoče več izvesti niti predvideti. To institucijo so pozvali, naj dolgovane zneske zagotovi Evropska skupnost. Ta zadeva, v zvezi s katero je bilo predhodno izdano sporočilo po členu 3 Uredbe št. 595/91, obsega devet posameznih primerov goljufij kupcev surovega mleka v zvezi z izplačilom dodatnih dajatev v sektorju mleka, ki so bile razkrite v letih 1989 in 1990.

24 Komisija je z dopisom z dne 21. februarja 2006 nizozemske organe zlasti obvestila o tem, da je bila njena odločitev v zvezi z zadevo Centramelk odložena, ker je po mnenju njenih služb postopek izterjave terjatev iz te zadeve še potekal.

25 Nizozemski organi so z dopisom z dne 4. oktobra 2006 Komisijo opozorili na ustavitev zadeve Centramelk. Ob tej priložnosti so Komisijo tudi pozvali k temu, naj sprejme odločitev v zvezi s to zadevo pred 16. oktobrom 2006 in jo obravnava na podlagi določb člena 8(2) Uredbe št. 1258/1999, ne pa določb člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005.

26 Komisija je z dopisom z dne 23. oktobra 2006 nizozemske organe zlasti obvestila o tem, da še ni sprejela odločitve v zadevi Centramelk in da bo uporabila člen 32 Uredbe št. 1290/2005 za primere, ki niso bili obravnavani pred 16. oktobrom 2006.

27 Komisija je 27. aprila 2007 sprejela Odločbo o potrditvi obračunov plačilnih agencij držav članic v zvezi z izdatki, ki jih financira Jamstveni oddelek Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), za proračunsko leto 2006 (2007/327/ES) (UL L 122, str. 51), s katero je med drugim terjatve iz zadeve Centramelk podredila pravilu iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005. Kraljevina Nizozemska ni vložila tožbe za razglasitev ničnosti Odločbe 2007/327.

28 Službe Komisije so 15. in 17. septembra 2008 opravile poizvedbe pri nizozemski plačilni agenciji Dienst Regelingen.

29 Komisija je z dopisom z dne 17. junija 2009 (v nadaljevanju: prvo sporočilo), poslanem na podlagi člena 11(1) Uredbe št. 885/2006, nizozemske organe obvestila o rezultatih poizvedbe, opravljene med 15. in 17. septembrom 2008. K temu dopisu je bila priložena priloga z naslovom „Izsledki in zahteve za informacije“, ki je vsebovala ugotovitve poizvedbe.

30 Iz prvega sporočila je zlasti razvidno, da je Komisija presodila, da nizozemski organi niso v celoti spoštovali zahtev ureditve Unije in da so za zagotovitev skladnosti s temi zahtevami v prihodnosti potrebni korektivni ukrepi. Komisija je zahtevala, naj se ji posredujejo korektivni ukrepi, ki so že bili sprejeti, predvideni korektivni ukrepi in časovna razporeditev, določena za njihovo izvajanje. Poleg tega je navedla, da bi lahko v skladu s členoma 31 in 32 Uredbe št. 1290/2005 iz financiranja Unije izključila vse ali del odhodkov, ki jih financira Jamstveni oddelek EKUJS in EKJS (v nadaljevanju, skupaj: sklada). Poleg tega je bilo podrobneje navedeno, da so odkrite napake služile kot osnova za izračun finančnih popravkov v zvezi z odhodki, izvedenimi do izvedbe ustreznih korektivnih ukrepov.

31 Komisija je v izsledkih in priporočilih, ki so bili priloženi prvemu sporočilu, na eni strani v bistvu zlasti poudarila, da knjiga terjatev in zato tabele iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006, sestavljene za proračunska leta 2006 in 2007, niso vsebovale obresti, dolgovanih za neporavnane zneske, ker je Dienst Regelingen te obresti obračunala šele pri njihovem plačilu. Po njenem mnenju pa bi te obresti morale biti navedene v teh tabelah, ker bi bili zneski, za katere velja pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005, če take navedbe ni, podcenjeni. Na drugi strani je ugotovila, da je Dienst Rengelingen izdala odločbo o plačilu obresti po izterjavi glavnice, in to samo glede zneskov, izterjanih od 16. oktobra 2007 dalje. Neobračunavanje obresti zneskov, izterjanih pred tem datumom, bi pomenilo izgubo za sklada. Poleg tega je Komisija od nizozemskih organov zahtevala, naj ji pošljejo določene informacije.

32 Nizozemski organi so z dopisom z dne 21. julija 2009 odgovorili na ugotovitve Komisije iz prvega sporočila.

33 Komisija je z dopisom z dne 7. septembra 2010 nizozemske organe pozvala, naj za namene dvostranskega sestanka, ki je bil predviden za 5. oktober 2010, predložijo pripombe glede spornih vidikov. Ob tej priložnosti je Komisija zlasti pozvala nizozemske organe, naj izračunajo skupni znesek obresti od vseh izterjav, za katere velja pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 za proračunska leta od 2006 do 2009.

34 Dvostranski sestanek med službami Komisije in nizozemskimi organi je potekal v Bruslju (Belgija) 5. oktobra 2010. Zapisnik s tega sestanka je bil tem organom poslan 14. decembra 2010.

35 Iz zapisnika dvostranskega sestanka izhaja, da je Komisija po tem sestanku vztrajala pri bistvu ugotovitev iz prvega sporočila, s tem ko je v bistvu menila, da za zneske, povrnjene pred 16. oktobrom 2007, niso bile plačane nobene obresti, zaradi česar sta sklada imela finančno izgubo, in da so bile obresti iz tabel iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006 podcenjene. Po njenem mnenju niso bile prijavljene nobene obresti oziroma je bil prijavljen nepravilen znesek obresti, tako da pri potrditvi obračunov v letih 2006 in 2007 terjatve, za katere velja člen 32(5) Uredbe št. 1290/2005, niso vključevale pravilnega zneska obresti. Komisija je zato napovedala, da bo predlagala finančni popravek, prvič, v zvezi z obrestmi, ki niso bile zahtevane v primeru terjatev, poravnanih v letih 2006 in 2007 (v nadaljevanju: obresti, ki niso bile zahtevane), in drugič, v zvezi z obrestmi, ki niso bile prijavljene v primeru neporavnanih terjatev, za katere je veljalo pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 (v nadaljevanju: neprijavljene obresti), v letih 2006 in 2007. Komisija je v teh okoliščinah pozvala nizozemske organe, naj potrdijo znesek 60.799 EUR, ki ga je napovedala Dienst Regelingen, za obresti, ki niso bile zahtevane, in predložijo izračun oziroma kar najbolj natančno oceno zneska neprijavljenih obresti.

36 Nizozemski organi so z dopisom z dne 11. februarja 2011, prvič, potrdili pravilnost zneska 60.779 EUR za obresti, ki niso bile zahtevane. Drugič, predstavili so svoj izračun zneska neprijavljenih obresti, ki po njihovem mnenju ustreza skupnemu znesku 513.566,65 EUR, za leta od 2006 do 2009. V zvezi s tem so pojasnili, da ta izračun ne upošteva terjatev, ki se nanašajo na dodatne dajatve, plačane z zamudo pred 1. aprilom 1993 (v nadaljevanju: stare terjatve, ki se nanašajo na dodatne dajatve), niti terjatev, ki se nanašajo na neupravičeno izplačana izvozna nadomestila pred 1. aprilom 1995 (v nadaljevanju: stare terjatve, ki se nanašajo na izvozna nadomestila, in skupaj s starimi terjatvami, ki se nanašajo na dodatne dajatve: stare terjatve).

37 Komisija je z dopisom z dne 25. novembra 2011 nizozemskim organom uradno sporočila na podlagi člena 11(2), tretji pododstavek, Uredbe št. 885/2006, da vztraja pri svojem stališču, da sta sistem upravljanja terjatev in prijava primerov nepravilnosti v Prilogi III k Uredbi št. 885/2006 nezdružljiva s pravom Unije, kar zadeva proračunska leta od 2006 do 2009. V prilogi k temu dopisu je zlasti navedla, prvič, da so nizozemski organi napačno opustili obračunavanje obresti. V zvezi s tem je pojasnila, da je bilo treba v skladu s smernicami iz leta 2006 in leta 2007, in kot je potrdilo Splošno sodišče v sodbi z dne 22. aprila 2010 v zadevi Italija/Komisija (T-274/08 in T-275/08, ZOdl., EU:T:2010:154), prijaviti obresti, ki se nanašajo na neporavnane zneske v tabeli iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006, pri čemer bi bila neprijava obresti v nasprotju z določbami člena 32(1) Uredbe št. 1290/2005 in bi pomenila izgubo za proračun Unije. Drugič, v delu, v katerem so nizozemski organi izključili stare terjatve iz svojega izračuna obresti, je Komisija navedla, da čeprav sektorske uredbe ne uvajajo nobene obveznosti zahtevati obresti, terjatve Unije ne bi smele biti obravnavane manj ugodno od vseh nacionalnih terjatev. Iz tega bi izhajalo, da če bi Kraljevina Nizozemska v času dejanskega stanja obračunala obresti na nacionalne terjatve, kot so davčni dolg ali neupravičeno izplačane subvencije iz nacionalnega proračuna, bi enako moralo veljati za terjatve Unije. Komisija je na tej podlagi menila, da je treba obresti dodati vsem zneskom v tabeli iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006 od leta 2006, vključno s starimi terjatvami, ki se nanašajo na izvozna nadomestila, in starimi terjatvami, ki se nanašajo na dodatne dajatve, ki so bile predmet potrditve obračunov v letih 2006 ali 2007.

38 Komisija je torej predlagala, da se iz financiranja Unije izključi znesek 5.277.577,43 EUR.

39 Nizozemski organi so z dopisom z dne 3. januarja 2012 na podlagi člena 16 Uredbe št. 885/2006 pri spravnem organu vložili zahtevek za spravo. Komisija je v odzivu na ta zahtevek povzela svoje stališče v dopisu, ki ga je naslovila na spravni organ.

40 Spravni organ je 30. aprila 2012 posredoval svoje končno poročilo. V tem poročilu je zlasti ugotovil, da ni mogel uskladiti stališč Komisije in nizozemskih organov. Prav tako je v bistvu pozval Komisijo, naj na eni strani presodi, ali je uporaba načela enakovrednosti temeljila na zadostni dejanski podlagi za utemeljitev predlaganega finančnega popravka, in na drugi strani, ali je bilo mogoče omejiti izračun obresti glede zadeve Centramelk na posamezni primer goljufij iz te zadeve, ki je dejansko bila predmet postopka izterjave v letu 2006.

41 Komisija je z dopisom z dne 2. aprila 2013 nizozemskim organom posredovala končne ugotovitve (v nadaljevanju: končno stališče). Iz tega dopisa je razvidno, da je Komisija glede odkritih nepravilnosti in predvidenih finančnih popravkov v bistvu ohranila svoje stališče, kakor je povzeto v točkah 37 in 38 zgoraj. Komisija je v odgovor na sklepe spravnega organa, prvič, v bistvu opozorila, da bi izterjava zadevnih terjatev Unije v skladu z načelom enakovrednosti morala biti izvedena enako kot izterjava neporavnanih nacionalnih davkov. Drugič, glede zadeve Centramelk je navedla, da ker je treba posamezne primere goljufij v tej zadevi obravnavati v skladu s pravilom iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 in ker bi za obresti, ki so stranska terjatev glede na glavno, morala veljati ista ureditev, bi bilo treba v skladu s tem pravilom uporabiti finančni popravek za obresti, ki niso bile predmet potrditve obračunov za proračunsko leto 2006.

42 Nizozemski organi so z dopisom z dne 15. aprila 2013 predložili svoje pripombe glede končnega stališča in izrazili svoje nestrinjanje z njim.

43 Komisija je 18. novembra 2013 Kraljevini Nizozemski posredovala zbirno poročilo v zvezi z rezultati preiskave, izvedene med 15. in 17. septembrom 2008.

44 V teh okoliščinah je Komisija 12. decembra 2013 sprejela Izvedbeni sklep 2013/763/EU o izključitvi nekaterih odhodkov držav članic iz naslova Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) iz financiranja Evropske unije (UL L 338, str. 81, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim je predvsem uporabila finančni popravek za neprijavljene obresti na stare terjatve, ki so sporne v tej zadevi.

Postopek in predlogi strank

45 Kraljevina Nizozemska je 21. februarja 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo.

46 Splošno sodišče (drugi senat) je na predlog sodnika poročevalca odločilo, da bo izvedlo ustni postopek.

47 Stranke so na obravnavi 21. aprila 2015 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.

48 Kraljevina Nizozemska Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— člen 1 izpodbijanega sklepa in Prilogo k temu sklepu razglasi za nična v delu, v katerem se nanašata na obresti, ki naj jih v zvezi z nekaterimi terjatvami, ki se nanašajo na prepozno plačane dodatne dajatve in na neupravičeno izplačana izvozna nadomestila v višini 4.703.231,78 EUR, ne bi obračunala;

— podredno, člen 1 izpodbijanega sklepa in Prilogo k temu sklepu razglasi za nična v delu, v katerem se nanašata na obresti, ki naj jih v zvezi z nekaterimi terjatvami, ki se nanašajo na prepozno plačane dodatne dajatve v višini 3.208.935,04 EUR, ne bi obračunala;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

49 Komisija predlaga Splošnemu sodišču, naj:

— tožbo zavrne;

— Kraljevini Nizozemski naloži plačilo stroškov.

Pravo

50 Kraljevina Nizozemska v utemeljitev tožbe uveljavlja tri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve. Drugi tožbeni razlog se, podredno, nanaša na kršitev člena 13(2) PEU oziroma na napačno uporabo načela enakovrednosti. Tretji tožbeni razlog se, še polj podredno, nanaša na kršitev načela skrbnega ravnanja v povezavi s členom 8(2) Uredbe št. 729/70 in členom 5(2) Uredbe št. 595/91.

51 Na eni strani je treba navesti, kot izhaja tudi iz dokumentov Kraljevine Nizozemske in kot je slednja potrdila v odgovor na vprašanje, ki ji ga je Splošno sodišče postavilo na obravnavi, kar je bilo zapisano v zapisniku obravnave, da sta prvi in drugi razlog podana v utemeljitev prvega, to je glavnega predloga

(glej točko 48 zgoraj). Nasprotno, tretji razlog za razglasitev ničnosti, ki se nanaša samo na finančne popravke v zadevi Centramelk, je bil naveden v podporo drugemu predlogu, podanemu podredno (glej točko 48 zgoraj).

52 Na drugi strani je treba navesti, da je Kraljevina Nizozemska v odgovor na vprašanje, ki ga je Splošno sodišče postavilo na obravnavi, navedla, da je s prvim razlogom, navedenim v podporo njeni tožbi, ki se formalno nanaša na kršitev Komisijine obveznosti obrazložitve, v resnici želela izpodbijati utemeljenost obrazložitve izpodbijanega sklepa, ne pa formalnosti obrazložitve. To pojasnilo je bilo upoštevano v zapisniku z obravnave.

53 Iz tega izhaja, da se prvi tožbeni razlog v delu, v katerem se nanaša na izpodbijanje utemeljenosti izpodbijanega sklepa, v bistvu prekriva z drugim tožbenim razlogom, ki ga navaja Kraljevina Nizozemska. Ob upoštevanju teh pojasnil, pridobljenih na obravnavi, v tem primeru ni treba več preučiti tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve iz člena 296 PDEU.

54 Najprej je treba preučiti drugi tožbeni razlog, ki ga je navedla Kraljevina Nizozemska.

Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 13(2) PEU oziroma napačna uporaba načela enakovrednosti

55 Kraljevina Nizozemska Komisiji očita, da ni upoštevala člena 13(2) PEU oziroma je napačno uporabila načelo enakovrednosti. Ta tožbeni razlog je razdeljen na dva dela.

56 Kraljevina Nizozemska s prvim delom tega tožbenega razloga v bistvu trdi, da je Komisija ob neupoštevanju člena 13(2) PEU prestopila meje svojih pooblastil s tem, ko je uporabila finančni popravek za neprijavljene obresti na stare terjatve, ker ni obstajala nikakršna pristojnost Unije oziroma obveznost na podlagi prava Unije, ki bi določala, da je treba obračunati obresti. Prvič, ob nastanku starih terjatev namreč sektorske uredbe niso določale nikakršne obveznosti obračunavanja obresti. Drugič, takšna obveznost ne more izhajati iz člena 32(1) in (5) Uredbe št. 1290/2005, kot naj bi to izhajalo tudi iz sodne prakse Sodišča. Tretjič, navedba Komisije, da naj bi bilo očitno, da je obresti treba zahtevati ob izterjavi neupravičeno izplačanih zneskov, naj ne bi bila pravna podlaga. Slednja bi namreč morala biti izrecna.

57 Kraljevina Nizozemska v drugem delu tega tožbenega razloga Komisiji očita napačno uporabo načela enakovrednosti, ker v času nastanka dejstev nizozemsko pravo v bistvu ni določalo nobene obveznosti glede obračunavanja obresti v nacionalnih sporih iste vrste, namreč v primeru izterjave neupravičeno izplačanih nacionalnih subvencij. V zvezi s tem meni, da je stališče Komisije, da naj bi bile stare terjatve primerljive z davčnim dolgom, za katerega nizozemsko pravo določa obveznost obračunavanja obresti, napačno. Po njenem mnenju, prvič, se stare terjatve in davčni dolg razlikujejo tako po svoji naravi kot namenu. Drugič, če Komisija trdi, da je cilj izterjave starih terjatev enak cilju izterjave davčnega dolga, to potrjuje, da na evropski ravni namembnost prihodkov od izterjave ni pomembna za uporabo načela enakovrednosti, ki vpliva na enako obravnavo primerljivih nacionalnih in evropskih terjatev na nacionalni ravni. V teh okoliščinah meni, da ni kršila načela enakovrednosti s tem, ko je različno obravnavala stare terjatve in davčni dolg.

58 Komisija izpodbija utemeljenost trditev Kraljevine Nizozemske.

59 Komisija v zvezi s prvim delom tega tožbenega razloga v bistvu trdi, da obveznost obračunavanja obresti izhaja iz člena 32(1) in (5) Uredbe št. 1290/2005 v povezavi z načelom enakovrednosti. Poleg tega bi bilo logično in očitno, da morajo biti v primeru izterjave neupravičeno izplačanega zneska obresti prav tako izterjane, kot naj bi to potrjevala sodna praksa in člen 8(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 729/70 v besedilu Uredbe št. 1287/95. Zaradi neizterjave obresti na stare terjatve naj bi bila oškodovana sklada.

60 Komisija v zvezi z drugim delom tega tožbenega razloga poudarja, da načelo enakovrednosti nalaga, da se na stare terjatve izračuna znesek obresti, ki je enak tistemu, ki so ga nizozemski organi obračunali v okviru izterjave davčnega dolga. Po njenem mnenju je izterjavo neporavnanih davkov mogoče primerjati z izterjavo neupravičeno odobrene subvencije za kmetijstvo. Komisija sicer priznava, da je nenavadno, da v času nastanka dejstev nizozemsko pravo ni določalo obveznosti obračunavanja obresti ob izterjavi nacionalnih subvencij za kmetijstvo, vendar dodaja, da ob upoštevanju škode, ki je nastala skladoma zaradi neobračunavanja obresti na stare terjatve, ni mogoče sprejeti ozke razlage pojma istovrstne nacionalne obveznosti Kraljevine Nizozemske. Poleg tega naj bi člen 8(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 729/70 v besedilu Uredbe št. 1287/95 jasno pokazal na dejstvo, da je obresti treba izračunati ob izterjavi neupravičeno izplačanega zneska.

61 Iz obrazložitve trditev strank v točkah od 55 do 60 zgoraj je razvidno, da sta dela tega tožbenega razloga tesno povezana. Na eni strani Kraljevina Nizozemska s tema deloma tožbenega razloga izpodbija podlago za uporabljeni finančni popravek za neprijavljene obresti na stare terjatve, ker v bistvu ob nastanku terjatev ni obstajala nobena obveznost niti na podlagi določb prava Unije (prvi del) niti na podlagi načela enakovrednosti (drugi del) za obračunavanje obresti na te terjatve. Na drugi strani, v nasprotju s stališčem, ki ga je Kraljevina Nizozemska zastopala na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča, bi trditev v prvem delu tega tožbenega razloga, da je finančni popravek brez pravne podlage, ker v pravu Unije ni obveznosti obračunavanja obveznosti – tudi če bi bila utemeljena – povzročila delno razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa le, če bi se po pregledu drugega dela tega tožbenega razloga izkazalo, da Kraljevini Nizozemski ni bilo treba obračunati obresti ob uporabi načela enakovrednosti.

62 Zato je treba skupaj preučiti oba dela tega tožbenega razloga, ob pojasnilu v odgovor na vprašanje, ki ga je na obravnavi postavilo Splošno sodišče, da Kraljevina Nizozemska tej skupni preučitvi ni nasprotovala.

63 Najprej je treba navesti, kot izhaja iz dopisov Komisije in kot je slednja navedla na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča, da je finančni popravek za Kraljevino Nizozemsko za neprijavljene obresti Komisija utemeljila s členom 32(1) in (5) Uredbe št. 1290/2005 v povezavi z načelom enakovrednosti. Iz teh določb in tega načela naj bi po njenem mnenju izhajala obveznost te države članice obračunavanja obresti na stare terjatve.

64 Zlasti glede obveznosti obračunavanja obresti na stare terjatve je Komisija v postopku potrditve obračunov v bistvu menila, da bi bilo treba obresti prijaviti s tabelo iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006 in da bi bila Kraljevina Nizozemska morala obračunati obresti na stare terjatve na podlagi načela enakovrednosti. Iz končnega stališča zlasti izhaja, da bi po mnenju Komisije izterjava zadevnih zneskov morala biti izvedena enako kot izterjava neplačanih nacionalnih davkov, za katere je nizozemsko pravo določalo obračunavanje obresti. Razlikovanje, kot ga izvaja Kraljevina Nizozemska, med izvoznimi nadomestili in dodatnimi dajatvami na eni strani in nacionalnimi davki na drugi strani – ob upoštevanju njihove pravne ureditve in njihovih različnih ciljev – naj bi bilo povsem formalistično in takšne vrste, da bi ogrozilo koristnost načela enakovrednosti. Komisija je menila, da če bi se izvozna nadomestila in dodatne dajatve najprej res razlikovali od nacionalnih davkov, ostaja pa dejstvo, da naj bi se potem, ko so enkrat opredeljeni kot neupravičeni, prvi spremenili in postali zneski, ki jih je treba izterjati kot prihodke v proračun Unije, ki tako na enak način povišujejo navedeni proračun, kot bi se to zgodilo z davki, določeni v nacionalnem pravu. V zvezi s tem se je sklicevala na člen 18(1)(f) Uredbe št. 1605/2002. Komisija je glede dodatnih dajatev za mleko dodala, da so prihodki od tod lastna sredstva Skupnosti v skladu s členom 2 Odločbe Sveta 70/243/ESPJ, EGS, Euratom z dne 21. aprila 1970 o nadomestitvi finančnih prispevkov držav članic z lastnimi sredstvi Skupnosti (UL L 94, str. 19). Iz tega naj bi sledilo, da je z vidika Unije namen izterjave dodatnih dajatev in neupravičeno izplačanih izvoznih nadomestil enak namenu izterjave nacionalnih davkov, kar bi pomenilo enakovrednost postopkov.

65 Komisija je v teh okoliščinah uporabila finančni popravek za neprijavljene obresti na stare terjatve, ker te obresti zaradi njihove nevključitve v tabelo iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006 niso bile upoštevane ob potrditvi glavnic starih terjatev na podlagi člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005.

66 Kraljevina Nizozemska s tem tožbenim razlogom v bistvu izpodbija podlago za finančni popravek in dvomi o tem, da bi morala obračunavati obresti na stare terjatve. Iz tega izhaja, da če take obveznosti ni, ji Komisija ne bi mogla naložiti finančnega popravka na podlagi takih neprijavljenih obresti.

67 Za preučitev utemeljenosti izpodbijanega sklepa z vidika teh trditev je zato treba preveriti, ali je v tem primeru obstajala obveznost Kraljevine Nizozemske obračunavanja obresti na stare terjatve.

68 Na prvem mestu, opozoriti je treba, da – kot so se stranke dogovorile in kot so potrdile na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča, kar je bilo vneseno v zapisnik obravnave – sektorske uredbe v različicah, ki se uporabljajo v obdobju, v katerem so nastale stare terjatve, niso določale nobene obveznosti obračunavanja obresti na te terjatve.

69 Treba je namreč navesti, da so stare terjatve, ki se nanašajo na dodatne dajatve, nastale pred 1. aprilom 1993. Stare terjatve, ki se nanašajo na izvozna nadomestila, so nastale pred 1. aprilom 1995.

70 Glede dodatnih dajatev v sektorju mleka je le Uredba št. 536/93 v členih 3(4) in 4(4) določala, da so v primeru neupoštevanja roka za plačilo, navedenega v teh določbah, zaradi dolgovanih zneskov nastale letne obresti po stopnji, ki jo je določila država članica in ni mogla biti nižja od obrestne mere, ki se je uporabila v primeru vračila neupravičeno izplačanih zneskov. Ta uredba se je v skladu z njenim členom 10, drugi odstavek, začela uporabljati od začetka obdobja dvanajstih mesecev, ki se je začelo 1. aprila 1993. Nasprotno, Uredba št. 1546/88, ki jo je razveljavila in nadomestila Uredba št. 536/93, ni vsebovala nobene določbe glede obračunavanja obresti pri izterjavi dodatnih dajatev, plačanih z zamudo.

71 Glede izvoznih nadomestil je v členu 11(3) Uredbe št. 3665/87 v različici, ki izhaja iz Uredbe št. 2945/94, določena obveznost prejemnika, da v primeru neupravičenega izplačila poleg zneska, ki ga je treba vrniti, plača tudi obresti na ta znesek. Zadnjenavedena uredba je v skladu s členom 2, drugi odstavek, veljala za izvoz, za kateri so bile formalnosti iz člena 3 ali 25 Uredbe št. 3665/87 opravljene od 1. aprila 1995. Nasprotno, glede neupravičeno izplačanih izvoznih nadomestil, za katere so bile zadevne formalnosti opravljene pred 1. aprilom 1995, Uredba št. 3665/87 ni vsebovala nobene obveznosti prejemnika, da plača obresti na neupravičene zneske.

72 Na drugem mestu, glede določb člena 32 Uredbe št. 1290/2005 je treba navesti, prvič, da ta člen zadeva obveznosti držav članic glede izterjave zneskov od prejemnikov zaradi njihovih nepravilnosti oziroma malomarnosti (zgoraj v točki 37 navedena sodba Italija/Komisija, EU:T:2010:154, točka 35).

73 V skladu s členom 32(1) Uredbe št. 1290/2005 se zlasti, na eni strani, zneski, izterjani zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, in pripadajoče obresti nakažejo plačilnim agencijam, ki jih vknjižijo kot prihodke, namenjene EKJS, in sicer za mesec, ko je bil denar dejansko prejet.

74 V skladu s sodno prakso člen 32(1) Uredbe št. 1290/2005 tako določa, da se obresti na zneske, izterjane zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, nakažejo plačilnim agencijam, ki jih vknjižijo kot prihodke, namenjene EKJS, in sicer za mesec, ko je bil denar dejansko prejet. Vendar ta določba, ki zajema le splošno pravilo o proračunski dodelitvi teh prihodkov, državam članicam ne nalaga obveznost zahtevati obresti na te izterjane zneske (sodba z dne 29. marca 2012, Pfeifer & Langen, C-564/10, ZOdl., EU:C:2012:190, točka 44).

75 Člen 32(5) Uredbe št. 1290/2005 se, na drugi strani, nanaša na posebne primere, v katerih država članica zneskov ni izterjala v štirih letih po datumu prve upravne ali sodne ugotovitve ali v osmih letih, če je izterjava v postopku pred nacionalnimi sodnimi organi. Za take primere je določeno, da

v skladu z navedeno določbo zadevna država članica krije 50 % finančnih posledic zaradi neizvršene izterjave, ostalih 50 % pa je kritih iz proračuna Unije (zgoraj v točki 37 navedena sodba Italija/Komisija, EU:T:2010:154, točka 36).

76 V skladu s sodno prakso se razdelitev finančne odgovornosti na enake dele med državo članico in proračun Unije, kot je določeno v členu 32(5) Uredbe št. 1290/2005, uporablja v primeru vseh finančnih učinkov, povezanih z neizterjavo neupravičeno izplačanih zneskov, zlasti glavnice in pripadajočih obresti, ki bi morale biti nakazane v skladu s členom 32(1) te uredbe (glej v tem smislu zgoraj v točki 37 navedeno sodbo Italija/Komisija, EU:T:2010:154, točke 39, 41 in 44).

77 Iz tega izhaja, da je Komisija načeloma pooblaščena, da v zneske, dolgovane na podlagi člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005, vključi obresti na terjatve, za katere izterjava ni bila izvedena, odvisno od zadeve, v roku štirih oziroma osmih let, določenem v tej določbi (glej v tem smislu zgoraj v točki 37 navedeno sodbo Italija/Komisija, EU:T:2010:154, točka 46).

78 Vendar je treba poudariti, da je vključitev obresti na terjatve, za katere izterjava ni bila izvedena, odvisno od zadeve, v roku štirih oziroma osmih let, določenem v členu 32(5) Uredbe št. 1290/2005, v zneske, ki so dolgovani na podlagi navedene določbe, nujno odvisna od obstoja v tem primeru obveznosti zadevne države članice, da zahteva plačilo obresti na zadevne zneske. Glede na sodno prakso, navedeno v točki 76 zgoraj, to dejansko velja samo v primeru, če obstaja takšna obveznost, da finančne posledice neizterjave zadevnih zneskov v smislu te določbe poleg glavnice lahko vključujejo obresti.

79 Iz tega prav tako izhaja, da je v tem primeru uporaba finančnega popravka za neprijavljene obresti na stare terjatve odvisna od obstoja takšne obveznosti za Kraljevino Nizozemsko.

80 Navesti je treba, drugič, da člen 32(1) in (5) Uredbe št. 1290/2005 ne vsebuje nobene obveznosti za države članice, da zahtevajo obresti na terjatve, ki jih je treba izterjati.

81 Najprej, na eni strani, tako kot člen 8(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 729/70 v različici iz Uredbe št. 1287/95, na kateri se sklicuje Komisija, tudi člen 32(1) Uredbe št. 1290/2005 zajema – kot je bilo že navedeno v točki 74 zgoraj – le splošno pravilo o proračunski dodelitvi zneskov, izterjanih zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, ne da bi bila določena obveznost, da države članice zahtevajo obresti na te izterjane zneske.

82 Na drugi strani je treba upoštevati, da člen 32(5) Uredbe št. 1290/2005 ne določa več obveznosti, da države članice zahtevajo obresti na zneske, preden so izterjani, ker ta določba vsebuje le pravilo o delitvi finančne odgovornosti v zvezi s posledicami neizterjave zadevnih zneskov po izteku rokov, določenih v tej določbi.

83 Ta razlaga člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 je še toliko bolj tehtna, ker je v skladu s sodno prakso to določbo treba brati v povezavi s členom 32(1) te uredbe, ki pomeni splošni okvir na področju vračila zneskov, dolgovanih zaradi nepravilnosti ali malomarnosti pri uporabi sredstev, Uniji (zgoraj v točki 37 navedena sodba Italija/Komisija, EU:T:2010:154, točka 41). Kot je razvidno iz točk 74 in 81 zgoraj, te zadnjenavedene določbe ni mogoče razlagati tako, da državi članici nalaga obveznost zahtevati obresti na izterjane zneske.

84 Nato, takšne razlage določb člena 32(1) in (5) Uredbe št. 1290/2005 ne omajajo ugotovitve iz točke 44 sodbe Italija/Komisija, točka 37 zgoraj (EU:T:2010:154), ki jo navaja Komisija.

85 Splošno sodišče je v točki 44 sodbe Italija/Komisija (EU:T:2010:154), navedene v točki 37 zgoraj, res presodilo, da iz preambule Uredbe št. 1290/2005, zlasti pa iz uvodnih izjav 25 in 26 te uredbe izhaja, da je namen sistema finančne soodgovornosti, uveden s členom 32(5) te uredbe, varovanje finančnih interesov proračuna Unije tako, da zadevni državi članici naloži del zneskov, dolgovanih zaradi

nepravilnosti, ki niso bili izterjani v razumnem roku, in da je obveznost izterjave obresti, zapadlih med ugotovitvijo nepravilnosti in dejansko izterjavo zadevnih zneskov, kompenzacijska, če se obresti nanašajo na škodo, ki je začasno povzročena proračunu Unije, ker ta ni prejel sredstev, obračunanih v njegovo korist. Splošno sodišče je na podlagi tega sklepalo, da bi bila njihova izključitev iz zneska, ki ga je treba izterjati, in torej znižanje zneska, ki bremeni zadevno državo članico, nezdružljiva z varovanjem finančnih interesov proračuna Unije, saj bi ta tako nosil večino finančnih posledic neizterjave zneskov, dolgovanih zaradi nepravilnosti, v razumnem roku.

86 Vendar je v nasprotju s trditvami Komisije treba navesti, da iz teh ugotovitev ne more izhajati potrditev splošnega načela, v skladu s katerim bi morale države članice zahtevati obresti pri izterjavi dolgovanih zneskov zaradi nepravilnosti, ki bi jih bilo treba upoštevati pri uporabi člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005. Iz točke 48 iste sodbe Italija/Komisija, točka 37 zgoraj (EU:T:2010:154), izhaja, da se je Splošno sodišče v tej sodbi izreklo samo glede vprašanja, ali je na podlagi člena 32(5) Uredbe št. 1209/2005 treba upoštevati obresti, vendar ne da bi presodilo glede podlage obveznosti obračunavanja obresti.

87 Komisija se prav tako ne more sklicevati na točko 45 sodbe Italija/Komisija, točka 37 zgoraj (EU:T:2010:154). Splošno sodišče je res poudarilo, da je „načelo, da so obresti akcesorne glavnici in se računovodsko obravnavajo enako kot glavnica, splošno veljavno v okviru ureditve proračuna [Unije], kot je določeno v členu 86(1) Uredbe [(ES, Euratom)] št. 2342/2002, ki določa, da se ‚[b]rez poseganja v kakršne koli posebne določbe, ki izhajajo iz uporabe sektorskih predpisov, […] za vsak znesek terjatev […] zaračunajo obresti […]‘“. Vendar je treba na eni strani navesti, da zgolj dejstvo, da so obresti akcesorne glavnici, ne more pomeniti podlage za obstoj, v tem primeru, obveznosti Kraljevine Nizozemske, da obračuna obresti. Na drugi strani, in v vsakem primeru, je treba ugotoviti, da je Komisija v dupliki le ponovila preudarke, ki jih je izrazilo Splošno sodišče v točki 45 te sodbe, ne da bi iz tega sprejela kak sklep v obravnavanem primeru, in da se nikoli, niti med upravnim postopkom niti pred Splošnim sodiščem, ni sklicevala na člen 86(1) Uredbe št. 2342/2002 za domnevo, da se ta določba uporablja v okoliščinah te zadeve.

88 V vsakem primeru je treba navesti, da bi bila nasprotna razlaga, v skladu s katero bi iz člena 32(1) in (5) Uredbe št. 1290/2005 za države članice izhajala obveznost zahtevati obresti pri izterjavi dolgovanih zneskov zaradi nepravilnosti in zato samodejna vključitev teh obresti v finančne posledice iz odstavka 5 te določbe, v nasprotju z razlago odstavka 1 te določbe s strani Sodišča, kot je nanjo opozorjeno v točkah 74 in 81 zgoraj in ki ga je treba, kot izhaja iz točke 83 zgoraj, upoštevati pri razlagi odstavka 5 te določbe.

89 Poleg tega je treba tudi dodati, da Sodišče glede načela obračunavanja obresti, na katere se nanaša člen 32(1) Uredbe št. 1290/2005, ob sklicevanju na člen 4(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov [Unije] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 1, str. 340), na podlagi katerega je v bistvu odvzem neupravičeno pridobljene koristi, če je tako določeno, mogoče povečati z obrestmi, ni določilo nobenega splošnega načela, na podlagi katerega bi izterjavo neupravičeno prejetih koristi nujno spremljalo obračunavanje obresti. Nasprotno, potem ko je izključilo obstoj takšne obveznosti v zadevnih določbah uredb, ki se uporabijo, je Sodišče za namene uporabe načela enakovrednosti iskalo takšno obveznost v nacionalnem pravu (glej v tem smislu zgoraj v točki 74 navedeno sodbo Pfeifer & Langen, EU:C:2012:190, točke od 41 do 47).

90 Poleg tega je treba navesti, da je že Komisija na obravnavi ugotovila, da člen 32 Uredbe št. 1290/2005 le v povezavi z načelom enakovrednosti upravičuje uporabo finančnega popravka za neprijavljene obresti, ki se nanašajo na stare terjatve, kot izhaja v bistvu iz točke 63 zgoraj.

91 Na tretjem mestu, ker tako sektorske uredbe kot tudi Uredba št. 1290/2005 ne vsebujejo nobene obveznosti zahtevati obresti na stare terjatve, je treba raziskati, ali bi bilo takšno obveznost mogoče v tem primeru veljavno utemeljiti na načelu enakovrednosti.

92 V zvezi s tem je treba navesti, da morajo države članice na podlagi člena 325(2) PDEU za preprečevanje goljufij, ki škodujejo finančnim interesom Unije, sprejeti enake ukrepe kot za preprečevanje goljufij, ki škodujejo njihovim lastnim finančnim interesom (sodba z dne 28. oktobra 2010, SGS Belgium in drugi, C-367/09, ZOdl., EU:C:2010:648, točka 40; zgoraj v točki 74 navedena sodba Pfeifer & Langen, EU:C:2012:190, točka 52, in sodba z dne 26. februarja 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, ZOdl., EU:C:2013:105, točka 26). Iz tega sledi, da morajo države članice v skladu s sodno prakso, kadar ne obstaja ureditev Unije in kadar nacionalno pravo določa obračunavanje obresti v okviru povračila neupravičeno pridobljene koristi iste vrste iz nacionalnega proračuna, v okviru izterjave neupravičeno pridobljene koristi iz proračuna Unije obresti obračunati na enak način (zgoraj v točki 74 navedena sodba Pfeifer & Langen, EU:C:2012:190, točka 52). Treba je šteti, da enako velja glede finančnih stroškov, ki jih morajo upravni organi držav članic pobrati v imenu Unije (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 27. marca 1980, Meridionale Industria Salumi in drugi, 66/79, 127/79 in 128/79, Recueil, EU:C:1980:101, točka 17).

93 V tem primeru, na eni strani, kot je bilo navedeno v točki 63 zgoraj, je nesporno, da je Komisija med upravnim postopkom v bistvu menila, da bi na podlagi načela enakovrednosti morala biti izterjava zadevnih terjatev izvedena enako kot izterjava neplačanih nacionalnih davkov. To stališče temelji v bistvu na široki razlagi – ki jo Kraljevina Nizozemska z drugim delom tega tožbenega razloga izpodbija – pojma koristi iste vrste v smislu sodne prakse, navedene v točki 92 zgoraj. Na drugi strani je Komisija na obravnavi navedla, da je v skladu z informacijami, ki jih je predložila Kraljevina Nizozemska v upravnem postopku, na podlagi nizozemskega prava obstajala možnost izterjati obresti na terjatve glede neupravičeno dodeljenih nacionalnih kmetijskih subvencij, možnost, na katero se ta institucija sklicuje podredno.

94 V teh okoliščinah je treba preveriti, ali je izterjavo starih terjatev mogoče šteti za primerljivo izterjavi neplačanih nacionalnih davkov z vidika sodne prakse, navedene v točki 92 zgoraj, preden se preuči, če bo treba, podredna argumentacija Komisije, kot je povzeta v točki 93 zgoraj.

95 Na prvem mestu, glede primerljivosti starih terjatev z nacionalnimi davčnimi terjatvami je treba ob upoštevanju njihovih značilnosti ločeno preučiti stare terjatve, ki se nanašajo na dodatne dajatve, in stare terjatve, ki se nanašajo na izvozna nadomestila.

96 Prvič, glede starih terjatev, ki se nanašajo na dodatne dajatve, je treba navesti, na eni strani, da je v skladu s sodno prakso namen sistema dodatnih dajatev vzpostavitev ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem na mlečnem trgu, za kateri so značilni strukturni presežki, z omejitvijo proizvodnje mleka. Ta ukrep torej spada v okvir ciljev racionalnega razvoja proizvodnje mleka in – s tem ko prispeva k stabilizaciji zaslužka oseb, ki se ukvarjajo s kmetijstvom – v okvir cilja zagotovitve primerne življenjske ravni teh oseb (sodba z dne 17. maja 1988, Erpelding, 84/87, Recueil, EU:C:1988:245, točka 26; in sodbi z dne 25. marca 2004, Cooperativa Lattepiù in drugi, C-231/00, C-303/00 in C-451/00, Recueil, EU:C:2004:178, točka 73, in Azienda Agricola Ettore Ribaldi in drugi, C-480/00, C-482/00, C-484/00, od C-489/00 do C-491/00 in od C-497/00 do C-499/00, Recueil, EU:C:2004:179, točka 57). Dodatna dajatev na mleko pomeni omejitev, ki izhaja iz pravil tržne politike ali strukturne politike (zgoraj navedeni sodbi Cooperativa Lattepiù in drugi, EU:C:2004:178, točka 74, in Azienda Agricola Ettore Ribaldi in drugi, EU:C:2004:179, točka 58). Je del posredovanja, ki je namenjeno stabiliziranju kmetijskih trgov in financiranju izdatkov v sektorju mleka. Iz tega izhaja, da ima dodatna dajatev poleg očitnega cilja, zavezati proizvajalce mleka k spoštovanju referenčnih količin, ki so jim bile dodeljene, tudi gospodarski cilj v delu, v katerem določa, da se Skupnosti priskrbijo sredstva, potrebna za odprodajo proizvodnje, ki so jo proizvajalci dosegli s prekoračitvijo svojih kvot (zgoraj navedeni sodbi Cooperativa Lattepiù in drugi, EU:C:2004:178, točka 75, in Azienda Agricola Ettore Ribaldi in drugi, EU:C:2004:179, točka 59, in sodba z dne 15. julija 2004, Gerekens in Procola, C-459/02, ZOdl., EU:C:2004:454, točka 37).

97 Iz tega sledi, čeprav so dodatne dajatve namenjene – kot v bistvu zatrjuje Komisija – pridobivanju sredstev za proračun Unije, pa je za te dajatve – kot je navedla Kraljevina Nizozemska – značilna funkcija stabiliziranja kmetijskih trgov.

98 Nasprotno, kot je v bistvu navedla Kraljevina Nizozemska, je za davke ali pristojbine s področja nacionalnega sistema obdavčitve, ki se obračunajo celotnemu prebivalstvu, značilna njihova primarna, če ne izključna funkcija ustvarjanja prihodkov nacionalnega proračuna. Poleg tega Komisija v tem primeru ni niti dokazala niti trdila, da so nizozemski davki, ki jih je upoštevala z vidika uporabe načela enakovrednosti, uresničevali kateri koli podoben cilj kot v primeru dodatnih dajatev, ki je stabiliziranje trgov.

99 Tako se zdi, kot je v bistvu navedla Kraljevina Nizozemska, da funkcija stabiliziranja trgov, ki jo imajo dodatne dajatve, nima zveze z nacionalnimi davki. Poleg tega, kot je navedla Kraljevina Nizozemska, se kmetijske dajatve obračunajo strogo omejeni kategoriji zavezancev za plačilo, in ne celotnemu prebivalstvu, prihodki od dodatnih dajatev se uporabijo za financiranje izdatkov v sektorju mleka in, natančneje, za odprodajo proizvodnje, ki so jo proizvajalci dosegli s prekoračitvijo njihovih kvot.

100 Po analogiji s sodno prakso, v skladu s katero je treba – kar zadeva uporabo načela enakovrednosti – preveriti podobnost tožb, ki temeljijo na kršitvi prava Unije, in tožb, ki temeljijo na kršitvi nacionalnega prava z vidika njihovega predmeta, podlage in bistvenih elementov (glej v tem smislu sodbo z dne 19. julija 2012, Littlewoods Retail in drugi, C-591/10, ZOdl., EU:C:2012:478, točka 31 in navedena sodna praksa), je treba v tem primeru pri preverjanju podobnosti terjatev Unije in nacionalnih terjatev ugotoviti, da ob upoštevanju funkcije in uporabe posameznih dodatnih dajatev, starih terjatev, ki se nanašajo na slednje, ni mogoče šteti za enakovredne istovrstne terjatve nacionalnim davčnim terjatvam.

101 Na drugi strani, v vsakem primeru tudi če se domneva, da iz sodne prakse izhaja, da ni mogoče izključiti, kot v bistvu trdi Komisija, da se dodatne dajatve kot finančne stroške, ki jih morajo organi držav članic pobrati v imenu Unije, lahko štejejo za primerljive z davki ali nacionalnimi pristojbinami (glej v tem smislu sodbi z dne 14. julija 1994, Milchwerke Köln/Wuppertal, C-352/92, Recueil, EU:C:1994:294, točka 23 in navedena sodna praksa, in z dne 15. januarja 2004, Penycoed, C-230/01, Recueil, EU:C:2004:20, točki 36 in 37 in navedena sodna praksa), je treba dodati, da bi bilo tudi v tem primeru treba preveriti, ali so navedeni davki oziroma nacionalne pristojbine enakovredne oziroma istovrstne dodatnim dajatvam (glej v tem smislu sodbo z dne 27. maja 1993, Peter, C-290/91, Recueil, EU:C:1993:220, točka 11).

102 V tem primeru, kot v bistvu izhaja iz točke 98 zgoraj, iz ničesar v spisu ni mogoče sklepati, da je Komisija poskusila preveriti, ali so med davki in pristojbinami, ki so uvedeni v nizozemskem pravu, obstajali davki oziroma pristojbine, ki so istovrstni dodatnim dajatvam.

103 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je Komisija napačno ocenila, da bi bilo treba stare terjatve, ki se nanašajo na dodatne dajatve, obravnavati enako kot davčne dolgove.

104 Drugič, glede starih terjatev, ki se nanašajo na izvozna nadomestila, je treba navesti, da je v skladu s sodno prakso namen sistema izvoznih nadomestil omogočiti izvoz evropskih proizvodov, ki sicer ne bi bili več dobičkonosni za gospodarski subjekt (glej sodbo z dne 19. novembra 1998, Francija/Komisija, C-235/97, Recueil, EU:C:1998:556, točka 80 in navedena sodna praksa).

105 Izvozna nadomestila so se v skladu s členom 1(2)(a) uredb št. 729/70 in 1258/1999 financirala iz Jamstvenega oddelka EKUJS in se v skladu s členom 3(1)(a) Uredbe št. 1290/2005, ki se uporablja od 1. januarja 2007, financirajo iz EKJS.

106 Izvozna nadomestila, ki pomenijo korist, dodeljeno kmetom, se kot taka razlikujejo od nacionalnih davkov, kot je med drugim navedla Komisija v upravnem postopku in na obravnavi. Medtem ko se namreč prva financirajo iz proračuna Unije, druga povišujejo nacionalni proračun.

107 Vendar je Komisija v postopku potrditve obračunov menila, da so terjatve, ki se nanašajo na neupravičeno prejeta izvozna nadomestila s strani kmetov in ki jih je zadevna država članica morala izterjati, primerljive z davčnim dolgom, ker so bili izterjani zneski v bistvu prihodki proračuna Unije, v smislu, da so ta proračun poviševali tako kot nacionalni davki povišujejo proračun zadevne države članice. Po njenem mnenju bi polni učinek načela enakovrednosti zahteval, da velja za stare terjatve enako obravnavanje, kar zadeva obračunavanje obresti pri izterjavi, kot za davčni dolg.

108 Ta analiza Komisije ni združljiva s sodno prakso, navedeno v točki 92 zgoraj, ki pogojuje obveznost držav članic – kadar ne obstaja ureditev Unije – za obračunavanje obresti v okviru neupravičeno pridobljene koristi iz proračuna Unije z dejstvom, da njihovo nacionalno pravo določa obračunavanje obresti v okviru povračila neupravičeno pridobljene koristi iste vrste iz nacionalnega proračuna.

109 Poudariti je seveda treba, tako kot trdi Komisija, da so neupravičeno izplačani zneski in povrnjeni zneski prihodki iz člena 18(1)(f) Uredbe št. 1605/2002, ki se uporabljajo za financiranje posebnih postavk odhodkov.

110 Vendar čeprav so zneski, ki se nanašajo na neupravičeno dodeljena izvozna nadomestila in izterjana izvozna nadomestila, tako izkazani kot prihodki v proračunu Unije, pa zneski, ki ustrezajo tem izvoznim nadomestilom, nikoli ne bi smeli biti nakazani kmetom.

111 Povedano drugače, v nasprotju z izterjavo nacionalnih davkov proračun Unije zaradi vračila neupravičenih izvoznih nadomestil ni povišan, temveč so povrnjeni zneski, ki nikoli ne bi smeli biti nakazani.

112 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je Komisija napačno menila, da so stare terjatve, ki se nanašajo na izvozna nadomestila, primerljive z davčnimi terjatvami.

113 Ugotovitev iz točk 103 in 112 zgoraj ni mogoče omajati s trditvijo Komisije, da ozka razlaga pojma koristi iste vrste, v skladu s katero se v bistvu izterjava neplačanih nacionalnih davkov in izterjava starih terjatev ne štejeta za primerljivi, ne upošteva škode, ki je nastala za proračun Unije zaradi neobračunavanja obresti, niti polnega učinka načela enakovrednosti.

114 V zvezi s tem je treba navesti, na eni strani, da je res že bilo ugotovljeno, da je obveznost izterjave obresti, zapadlih med ugotovitvijo nepravilnosti in dejansko izterjavo zadevnih zneskov, kompenzacijska, če se obresti nanašajo na škodo, ki je začasno povzročena proračunu Unije, ker ta ni prejel sredstev, obračunanih v njegovo korist (zgoraj v točki 37 navedena sodba Italija/Komisija, EU:T:2010:154, točka 44).

115 Na drugi strani pa je tudi res, da morajo države članice v skladu s členom 325(2) PDEU, navedenim v točki 92 zgoraj, za preprečevanje goljufij, ki škodujejo finančnim interesom Unije, sprejeti enake ukrepe kot za preprečevanje goljufij, ki škodujejo njihovim lastnim finančnim interesom.

116 Vendar se je široka razlaga pojma korist iste vrste, ki jo predlaga Komisija, zaradi posebno velikega področja izkazala za nezdružljivo s predpostavkami za uporabo načela enakovrednosti, ki se uporabi le, kot je to jasno razvidno iz sodbe Pfeifer & Langen, točka 74 zgoraj (EU:C:2012:190, točka 45), če ni sektorskih predpisov, ki bi nalagali izterjavo obresti. Poleg tega nedvoumno izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 92 zgoraj, da le kadar nacionalno pravo določa obračunavanje obresti v okviru povračila neupravičeno pridobljene koristi iste vrste iz nacionalnega proračuna, morajo države članice v okviru izterjave neupravičeno pridobljene koristi iz proračuna Unije obresti obračunati na enak način.

117 Široka razlaga, ki jo predlaga Komisija, pa bi zagotovo privedla do ugotovitve, da je celo v kontekstu uporabe načela enakovrednosti vedno treba obračunati obresti, kadar so prihodki od izterjave neupravičenih zneskov določeni v proračunu Unije v smislu člena 18(1)(f) Uredbe št. 1605/2002, če nacionalno pravo določa obračunavanje obresti v katerem koli postopku izterjave vseh vrst neupravičenih nacionalnih koristi ali neplačanih nacionalnih davkov, ne glede na njihovo združljivost z zadevnimi terjatvami Unije.

118 To velja še toliko bolj po analogiji z ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero načela enakovrednosti ni mogoče razlagati tako, da državo članico zavezuje, da svojo najugodnejšo ureditev zastaranja razširi na vse tožbe za vračilo davkov ali pristojbin, obračunanih v nasprotju s predpisi Unije (sodbi z dne 15. septembra 1998, Edis, C-231/96, Recueil, EU:C:1998:401, točka 36, in z dne 28. novembra 2000, Roquette Frères, C-88/99, Recueil, EU:C:2000:652, točka 29), niti da mora razširiti najugodnejšo nacionalno ureditev na vse tožbe, vložene na nekem pravnem področju (glej zgoraj v točki 100 navedeno sodbo Littlewoods Retail in drugi, EU:C:2012:478, točka 31 in navedena sodna praksa).

119 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba ugotoviti, da je Komisija napačno menila, da je stare terjatve mogoče primerjati z davčnim dolgom. Zato je ravno tako napačno, da je iz tega Komisija na podlagi načela enakovrednosti sklepala na obstoj obveznosti nizozemskih organov, da obračunajo obresti na stare terjatve.

120 Na drugem mestu, v teh okoliščinah je treba preučiti podredno argumentacijo Komisije, ki jo je podala na obravnavi, in se v bistvu nanaša na to, da je bila uporaba finančnega popravka za neprijavljenih obresti na stare terjatve utemeljena, ker nizozemsko zasebno pravo določa možnost izterjave obresti, ki se nanašajo na neupravičeno dodeljene nacionalne kmetijske subvencije, tako da bi bilo z uporabo načela enakovrednosti te obresti mogoče pridobiti z izterjavo starih terjatev.

121 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Splošno sodišče v okviru nadzora zakonitosti iz člena 263 PDEU pristojno za odločanje o tožbah zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve pogodb oziroma katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo ali zaradi zlorabe pooblastil. Člen 264 PDEU določa, da če je tožba utemeljena, se zadevni akt razglasi za ničen. Splošno sodišče torej obrazložitve avtorja izpodbijanega akta nikakor ne more nadomestiti s svojo obrazložitvijo (glej sodbo z dne 28. februarja 2013, Portugalska/Komisija, C-246/11 P, EU:C:2013:118, točka 85 in navedena sodna praksa).

122 Najprej, v tem primeru iz elementov zadeve izhaja, da so nizozemski organi v dopisu z dne 11. februarja 2011, poslanem v odgovor na zapisnik dvostranskega sestanka, poročali, prvič, o tem, da nizozemsko javno pravo ne vsebuje nobene obveznosti, da se zahteva obresti pri izterjavi neupravičeno dodeljenih nacionalnih kmetijskih subvencij, in drugič, o možnosti, da se vseeno pridobijo te obresti na podlagi nizozemskega zasebnega prava. Vendar so ti organi v tem dopisu navedli, da se ta možnost v praksi ni izvajala.

123 Dalje, navesti je treba, da Komisija v upravnem postopku ni navedla nobene trditve v zvezi s to domnevno možnostjo na podlagi nizozemskega zasebnega prava, da bi utemeljila svojo ugotovitev, da bi morala Kraljevina Nizozemska obračunati obresti na stare terjatve.

124 Potem ko so nizozemski organi izpodbijali utemeljenost finančnega popravka, je, prvič, Komisija v uradnih dopisih navedla, da se terjatev Unije ne sme obravnavati manj ugodno od katere koli nacionalne terjatve. Na podlagi tega je sklepala, da če bi Kraljevina Nizozemska v času dejanskega stanja zahtevala obresti pri izterjavi katere koli nacionalne terjatve, kot so davčne terjatve ali neupravičeno dodeljene nacionalne subvencije, bi moralo enako veljati pri izterjavi terjatev Unije. Drugič, iz stališč, ki jih je Komisija podala za spravni postopek, končnega stališča in zbirnega poročila izhaja, da je Komisija menila, da je treba stare terjatve primerjati z nacionalnim davčnim dolgom.

125 Nazadnje je treba dodati, da je Komisija na obravnavi priznala, da ta domnevna možnost pridobiti obresti na podlagi nizozemskega zasebnega prava v upravnem postopku ni bila predmet razprav med strankami.

126 Iz teh navedb je razvidno, da finančni popravek, ki ga je uporabila Komisija za neprijavljene obresti na stare terjatve, v bistvu temelji na ugotovitvi, da so bile te terjatve primerljive z davčnim dolgom, in ker so obresti obračunane pri izterjavi slednjega, bi jih bilo prav tako treba obračunati na prve terjatve. Komisija pa te ugotovitve nikoli ni oprla na preudarek, da bi morala Kraljevina Nizozemska, ker obstaja možnost pridobiti obresti na nacionalne terjatve, ki izhajajo iz neupravičeno dodeljenih nacionalnih kmetijskih subvencij, obračunati sporne obresti na stare terjatve.

127 V teh okoliščinah bi upoštevanje možnosti v tej fazi – ob predpostavki, da je resnična – da se pridobi plačilo obresti na podlagi nizozemskega zasebnega prava, in presoja vprašanja, ali je takšna možnost pomenila zadostno podlago, da se na podlagi načela enakovrednosti prizna obveznost Kraljevine Nizozemske, da obračuna obresti na stare terjatve, zanesljivo pomenila nadomestitev obrazložitve izpodbijanega sklepa, česar pa Splošno sodišče, kot to izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 121 zgoraj, ne more storiti.

128 Iz tega izhaja, da je treba zavrniti podredno argumentacijo, ki jo je navedla Komisija na obravnavi, ne da bi bilo celo treba odločiti o njeni dopustnosti, saj je bila prvič navedena na obravnavi.

129 Na podlagi navedenega je treba drugemu tožbenemu razlogu, ki ga je navedla Kraljevina Nizozemska, ugoditi v celoti. Ker je bil ta razlog naveden v podporo glavnemu predlogu, je treba slednjega sprejeti.

130 Vendar Splošno sodišče meni, da je treba poleg tega preučiti še tretji tožbeni razlog Kraljevine Nizozemske, ki je navedla, da je ta tožbeni razlog naveden v podporo drugemu predlogu, podanemu podredno (glej točko 51 zgoraj).

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela skrbnega ravnanja v povezavi s členom 8(2) Uredbe št. 729/70 in členom 5(2) Uredbe št. 595/91

131 Kraljevina Nizozemska s tretjim tožbenim razlogom Komisiji očita, da je kršila načelo skrbnega ravnanja v povezavi s členom 8(2) Uredbe št. 729/70 in členom 5(2) Uredbe št. 595/91, ker pred 16. oktobrom 2006 ni sprejela odločitve v zvezi s terjatvami iz zadeve Centramelk in je svoje terjatve naložila Skupnosti. V zvezi s tem, prvič, trdi, da bi Komisija morala pravočasno upoštevati informacije, ki so jih predložili nizozemski organi, zlasti v dopisu z dne 4. oktobra 2006. Ker naj bi iz teh informacij izhajalo, da so z izjemo enega od devetih posameznih primerov goljufij iz zadeve Centramelk zadevne terjatve neizterljive – kar naj bi bilo že ugotovljeno na datum posebnega sporočila z dne 10. julija 2003 – bi Komisija morala sprejeti odločitev pred 16. oktobrom 2006 v zvezi z osmimi od teh primerov. Morala bi vsaj obrazložiti zavrnitev sprejetja takšne odločitve. V dopisu z dne 23. oktobra 2006 pa ni nobene obrazložitve. Drugič, Kraljevina Nizozemska poudarja, da Komisija med upravnim postopkom, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa, ni ponovno premislila o svojem stališču in se je zgolj sklicevala na prejšnja stališča, ki so zastarala. Ni ravnala skrbno zlasti glede spravnega postopka. Tretjič, Kraljevina Nizozemska v odgovor na trditve Komisije, da naj bi bil ta tožbeni razlog nedopusten, poudarja, da ji ni mogoče očitati, da ni vložila tožbe zoper Odločbo 2007/327, ker se je slednja nanašala le na glavnico, ne pa na obresti.

132 Komisija v bistvu odgovarja, da je tretji tožbeni razlog nedopusten, vsekakor pa neutemeljen.

133 Najprej je treba poudariti, da je Komisija glede terjatev v zadevi Centramelk v Odločbi 2007/327 uporabila pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005. V zvezi s tem iz dopisa z dne 21. februarja 2006 izhaja, da je postopek izterjave teh terjatev po mnenju služb Komisije na datum tega dopisa še vedno

potekal. Komisija je v dopisu z dne 23. oktobra 2006 med drugim obvestila nizozemske organe o tem, da v tej zadevi ni bila sprejeta nobena odločitev in da bodo primeri, ki niso bili obravnavani pred 16. oktobrom 2006, obravnavani v skladu z določbami člena 32 Uredbe št. 1290/2005.

134 Dalje, med upravnim postopkom, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa, so stranke razpravljale zlasti glede uporabe člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 v primeru obresti na terjatve iz zadeve Centramelk. To vprašanje je bilo podano zlasti pred spravnim organom.

135 Spravni organ je v poročilu zlasti navedel, da je bila zadeva Centramelk leta 2006 obravnavana v skladu s členom 32(5) Uredbe št. 1290/2005. V zvezi s tem se je spravni organ ob navedbi, da ni mogoče ponovno preučiti Odločbe 2007/327, ki je postala dokončna, spraševal, ali obstaja možnost omejitve izračuna obresti izključno na posamezni primer goljufije iz te zadeve, ki je bil dejansko predmet postopka izterjave leta 2006, brez drugih primerov iz te zadeve, ki se nanašajo na družbe, ki so bile precej pred uporabo pravila iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 v stečaju, ukinjene ali brez sredstev. Skratka, spravni organ je zlasti pozval Komisijo, naj presodi zadnjenavedeno vprašanje.

136 Komisija je nazadnje preučila to vprašanje v svojem končnem stališču in v zbirnem poročilu. V zvezi s tem je najprej navedla, da se v skladu s členom 32(6)(b) Uredbe št. 1290/2005 država članica lahko odloči, da ne bo izvedla postopka izterjave, če to ni mogoče zaradi plačilne nesposobnosti, ugotovljene in priznane v skladu z nacionalno zakonodajo zadevne države članice. Ker Kraljevina Nizozemska v tabelo iz Priloge III k Uredbi št. 885/2006 za proračunsko leto 2006 kot neizterljive ni vpisala nobene od devetih terjatev iz zadeve Centramelk, mora po mnenju Komisije za te terjatve veljati pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005. Dalje, Komisija je zavrnila trditev, da je bilo osem od devetih terjatev iz te zadeve neizterljivih, še preden je bil sprejet sklep o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2006 in bi morale biti izključene iz izračuna teh obresti. V zvezi s tem je navedla, da je to pravilo vzpostavilo delitev finančne odgovornosti med Unijo in zadevno državo članico za terjatve, katerih izterjava ni bila izvedena v roku štirih oziroma osmih let od prve upravne ali sodne ugotovitve. Po mnenju Komisije je bila neizterljivost terjatve pred to časovno omejitvijo glede na informacije, ki so jih predložili nizozemski organi, ugotovljena le v dveh od devetih posameznih primerov zadevnih goljufij. Poleg tega je Komisija dodala, da so v okviru preiskave leta 2003 njene službe ugotovile, da je izterjava terjatev v tej zadevi še potekala. Nazadnje, na podlagi teh ugotovitev, in ker so bile obresti le akcesorne glavnim terjatvam, je uporabila pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 za obresti na vse terjatve v zadevi Centramelk.

137 Glede na ta pojasnila je treba ta tožbeni razlog preizkusiti.

138 Na prvem mestu, Kraljevina Nizozemska trdi, da Komisija ni ravnala skrbno, ker je pred 16. oktobrom 2006 napačno opustila sprejetje odločitve glede terjatev v zadevi Centramelk oziroma ni vsaj obrazložila zavrnitve sprejetja takšne odločitve pred tem datumom.

139 Kraljevina Nizozemska v tožbi natančneje trdi, da je Komisija napačno opustila „sprejetje odločitve pred 16. oktobrom 2006 v zvezi z zapadlimi terjatvami, ki so že bile predmet [posebnega sporočila z dne 10. julija 2003], katerega namen je bil s preostalim zneskom obremeniti […] Skupnost“. Komisiji je v repliki prav tako očitala, da pred 16. oktobrom 2006 ni sprejela odločitve „glede [zadeve] Centramelk, na podlagi katere neizterljive terjatve v [osmih od devetih posameznih primerov zadevnih goljufij] bremenijo Skupnost“, ta institucija pa „bi lahko in bi morala še pred 16. oktobrom 2006 […], kar zadeva [teh osem posameznih primerov goljufij], odločiti, da [mora] finančne posledice nositi Skupnost v skladu s členom 8(2) Uredbe št. 729/70 v povezavi s členom 5(2) Uredbe št. 595/91“. Poleg tega dodaja, da ni v dopisu z dne 23. oktobra 2006 nobene obrazložitve.

140 Iz dopisov Kraljevine Nizozemske tako izhaja – kot je potrdila na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča, kar je bilo nato vneseno v zapisnik obravnave – da čeprav so trditve v podporo tretjemu tožbenemu razlogu formalno predstavljene tako, da se z njimi predlaga delna razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, se nanašajo tudi na uporabo člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 v primeru terjatev iz zadeve Centramelk.

141 Ni sporno, da je Komisija z Odločbo 2007/327, kot je bilo navedeno v točki 133 zgoraj, predvsem uporabila pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 za terjatve iz zadeve Centramelk.

142 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu s sodno prakso postane odločba, zoper katero naslovnik ne vloži pritožbe v roku, določenem v členu 263 PDEU, zanj dokončna (glej sodbo z dne 14. septembra 1999, Komisija/AssiDomän Kraft Products in drugi, C-310/97 P, Recueil, EU:C:1999:407, točka 57 in navedena sodna praksa). Ta sodna praksa temelji zlasti na preudarku, da je namen roka za vložitev tožbe zagotoviti pravno varnost, tako da se prepreči časovno neomejeno izpodbijanje aktov Unije, ki imajo pravne učinke, in na zahtevah dobrega upravljanja ter ekonomičnosti postopka (zgoraj navedena sodba Komisija/AssiDomän Kraft Products in drugi, EU:C:1999:407, točka 61).

143 V obravnavani zadevi ni sporno, da je bila Kraljevina Nizozemska, kot to izhaja iz člena 3 Odločbe 2007/327, naslovnica te odločbe in ni vložila ničnostne tožbe zoper to odločbo.

144 Iz tega sledi, da je glede na sodno prakso, navedeno v točki 142 zgoraj, Odločba 2007/327 za Kraljevino Nizozemsko postala dokončna.

145 Zato se je Kraljevina Nizozemska, ki bi lahko ob morebitni vložitvi tožbe zoper Odločbo 2007/327 izpodbijala uporabo člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 za terjatve iz Centramelk, odpovedala vsakršni možnosti za njeno poznejše izpodbijanje, saj je potekel rok za vložitev tožbe zoper to odločbo (glej po analogiji sodbo z dne 5. julija 2012, Grčija/Komisija, T-86/08, ZOdl., EU:T:2012:345, točka 50).

146 Če bi se namreč Kraljevini Nizozemski dopustilo, da v okviru te tožbe navede trditve v zvezi z neobstojem odločitve pred 16. oktobrom 2006 glede terjatev v zadevi Centramelk in s tem trditve v zvezi z vključitvijo teh terjatev v Odločbo 2007/327, čeprav ji nič ni preprečevalo, da slednjo izpodbija z ničnostno tožbo, bi se ji omogočilo, da prekrši rok za vložitev tožbe zoper Odločbo 2007/327 (glej po analogiji zgoraj v točki 145 navedeno sodbo Grčija/Komisija, EU:T:2012:345, točka 53).

147 Zato je treba trditve, da bi Komisija pred 16. oktobrom 2006 morala sprejeti odločitev glede terjatev v zadevi Centramelk, razglasiti za nedopustne.

148 Tega sklepa ne omaja trditev Kraljevine Nizozemske, da ji ni mogoče očitati, da ni vložila tožbe zoper Odločbo 2007/327, ker se je slednja nanašala samo na glavnico terjatev v zadevi Centramelk, ne pa na obresti.

149 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso dosledna uporaba predpisov Unije o procesnih rokih izpolnjuje zahtevo po pravni varnosti in nujnost izognitve vsakršni diskriminaciji ali vsakemu samovoljnemu ravnanju pri vodenju sodnih postopkov (zgoraj v točki 145 navedena sodba Grčija/Komisija, EU:T:2012:345, točka 54; glej tudi v tem smislu sklep z dne 16. novembra 2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Komisija, C-73/10 P, ZOdl., EU:C:2010:684, točka 49 in navedena sodna praksa).

150 Če bi se podprlo trditve Kraljevine Nizozemske in slednji dovolilo, da sedaj izpodbija zakonitost preudarkov v Odločbi 2007/327 samo zato, ker so bile z izpodbijanim sklepom obresti na terjatve, ki se obravnavajo v Odločbi 2007/327, pozneje podvržene členu 32(5) Uredbe št. 1290/2005, bi se tej državi omogočilo, da obide rok za vložitev tožbe, in torej nasprotovalo namenu tega roka, na kateri je opozorjeno v točki 149 zgoraj.

151 Glede na navedeno je treba kot nedopustne zavreči trditve Kraljevine Nizozemske, s katerimi se skuša dokazati, da Komisija ni ravnala skrbno, ker je pred 16. oktobrom 2006 napačno opustila sprejetje odločitve v zvezi s terjatvami v zadevi Centramelk.

152 Na drugem mestu, Kraljevina Nizozemska Komisiji očita, da med upravnim postopkom, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa, prav tako ni ravnala skrbno. Meni, da čeprav so njeni organi in spravni organi grajali stališče Komisije, slednja „ni ponovno premislila o svojem stališču in se je zgolj sklicevala na prejšnja stališča, ki so v vmesnem času zaradi novih informacij zastarala“ ter ni „resno vzela spravnega postopka“.

153 V zvezi s tem je treba poudariti, kot izhaja iz v točki 136 zgoraj navedenega povzetka končnega stališča in zbirnega poročila Komisije, da je slednja v bistvu znova navedla svoje stališče, v skladu s katerim mora za terjatve v zadevi Centramelk v Odločbi 2007/327 veljati pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005, in v tem okviru zavrnila trditev, da so bile od leta 2006 v osmih od devetih posameznih primerov goljufij v tej zadevi terjatve neizterljive. Poleg tega v teh okoliščinah, in ker so bile obresti na terjatve v tej zadevi akcesorne tem terjatvam, je Komisija menila, da je treba uporabiti to pravilo in Kraljevini Nizozemski naložiti finančni popravek, ki izhaja iz 50 % obresti na te terjatve.

154 Iz tega je razvidno, da je Komisija ustrezno preučila vprašanje, ali bi nekatere terjatve v zadevi Centramelk lahko bile izključene iz izračuna obresti. Zlasti je preučila in izrecno zavrnila trditev, da so bile od leta 2006 v osmih od devetih posameznih primerov goljufij v tej zadevi terjatve neizterljive, kot tudi predlog, da se obresti iz teh osmih posameznih primerov goljufij izključijo iz finančnega popravka.

155 Iz tega izhaja, da se je Komisija seznanila s trditvami Kraljevine Nizozemske ter vprašanji, ki jih je postavil spravni organ, in jih skrbno preučila, četudi je menila, da niso prepričljiva. V teh okoliščinah ne gre za kršitev načela skrbnega ravnanja (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 2000, Belgija/Komisija, C-242/97, Recueil, EU:C:2000:255, točki 92 in 93).

156 Te ugotovitve ne omaja trditev Kraljevine Nizozemske, da Komisija ni ponovno premislila o svojem stališču in se je zgolj sklicevala na prejšnja stališča, ki so v vmesnem času zaradi novih informacij zastarala.

157 Prvič, okoliščina, da je Komisija namreč zlasti znova navedla svoje predhodno stališče, ki ga je izpodbijala Kraljevina Nizozemska, in sicer da so njene službe v okviru preiskave leta 2003 ugotovile, da je postopek izterjave terjatev v zadevi Centramelk še potekal, ne pomeni pomanjkanja skrbnosti s strani Komisije pri preučitvi trditev, ki jih je podala Kraljevina Nizozemska. Nasprotno, ta okoliščina je zgolj izraz nestrinjanja med strankami glede zadostnosti dejavnikov, ki se upoštevajo za potrditev teh terjatev. Zato iz istih razlogov, kot so navedeni v točki 155 zgoraj, ta okoliščina ne pomeni pomanjkanja skrbnosti Komisije.

158 Glede na preudarke v točkah od 142 do 146 zgoraj je treba dodati, da je zaradi ugotovitve Komisije, da je postopek izterjave terjatev v zadevi Centramelk še vedno potekal, za te terjatve veljalo pravilo iz člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 in so bile zaradi te ugotovitve vključene v Odločbo 2007/327 (glej točko 133 zgoraj) in da so ta odločba ter ugotovitve in preudarki Komisije v zvezi s tem postali za Kraljevino Nizozemsko dokončni, ker ni vložila ničnostne tožbe zoper to odločbo. Zato je treba ugotoviti, da se je lahko Komisija razumno in skrbno sklicevala na te okoliščine v okviru postopka, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa.

159 Drugič, navesti je treba, da je Komisija upravičila uporabo člena 32(5) Uredbe št. 1290/2005 v primeru obresti na terjatve v zadevi Centramelk, s preudarkom, da morajo biti te obresti – kot akcesorne k tem terjatvam – obravnavane enako kot slednje. Treba je navesti, da Kraljevina Nizozemska nikakor ne prereka tega preudarka.

160 V teh okoliščinah je treba kot neutemeljene zavrniti trditve Kraljevine Nizozemske, da Komisija ni ravnala skrbno, ker ni upoštevala trditev, ki jih je med postopkom predstavila ta država glede obresti na terjatve iz zadeve Centramelk.

161 Glede na navedeno je treba tretji tožbeni razlog zavreči kot delno nedopusten in zavrniti kot delno neutemeljen.

162 Ob upoštevanju vseh zgornjih ugotovitev, zlasti ugotovitve v točki 129 zgoraj je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen v delu, v katerem je Komisija za Kraljevino Nizozemsko uporabila finančni popravek v višini 4.703.231,78 EUR za neprijavljene obresti na stare terjatve.

Stroški

163 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se neuspeli stranki na predlog naloži plačilo stroškov. Ker Komisija s predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi Kraljevine Nizozemske naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat)

razsodilo:

1. **Izvedbeni sklep Komisije z dne 12. decembra 2013 o izključitvi nekaterih odhodkov držav članic iz naslova Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) iz financiranja Evropske unije (2013/763/EU) se razglasi za ničen v delu, v katerem je bil za Kraljevino Nizozemsko uporabljen finančni popravek v višini 4.703.231,78 EUR za neprijavljene obresti na terjatve, ki se nanašajo na dodatne dajatve, plačane z zamudo pred 1. aprilom 1993, in ki se nanašajo na neupravičeno izplačana izvozna nadomestila pred 1. aprilom 1995.**

2. **Evropska komisija nosi poleg svojih stroškov tudi stroške, ki jih je priglasila Kraljevina Nizozemska.**

M. E. Martins Ribeiro S. Gervasoni L. Madise

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 24. novembra 2015.

Podpisi